XXVIII. évfolyam. Pécs, 1900. péntek, február hó 2. 26-ik szám.

Előfizetési árak:
Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 » — »
Negyedévre · 5 » — »
Egy hóra · · 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.

Az a bizonyos 30 millió.

Pécs, 1900. február 1.

Krieghammer úr 1898-ban azzal lepte meg a delegációt, hogy neki a rendes szükségleten fölül még 30 millió póthitel kell, mert ennyivel többet költött hadügyi célokra, mint a mennyit a delegációk neki 1897-ben megszavaztak. Általános elképedés követte ezt az előterjesztést, nemcsak azért, mert ez a legnagyobb mérvü megsértését képezte a parlamenti budgetjognak, hanem azért is, mert valósággal packázást láttak a törvényhozással szemben abban a körülményben, hogy a hadügyminiszter előterjesztése még akkor is, mikor az a harminc millió már el volt költve, mélységesen hallgatott azoknak a a kiadásoknak a természetéről, a melyek ezt az óriási túlköltekezést okozták s mindössze annyit jelzett, hogy a kérdéses összeg a monarchia védőképessé tételére volt szükséges.

A delegáció mégis megszavazta s a magyar kormány folyósitotta is az ebből ránk eső részt a nélkül, hogy szükségesnek tartotta volna ezt az országgyülésnek bejelenteni. Ha a közös hadügyminiszternek szabad a budgetet 30 millióval túllépni, miért ne szabadna a magyar kormánynak az országgyülés hire-tudta nélkül fizetni?

Most, két év multán került végre ennek a póthitelnek a kérdése az országgyülés elé s nagyon természetes, hogy a törvénysértéseknek ebben felhalmozott egész sorozata az ellenzék részéről a legkeményebb kritikával fogadtatott. *Komjáthy* Béla megtámadta a közös hadügyminisztert, hogy a budgetjogot nem respektálja, a delegációt, hogy az előtte ismeretlen célokra történt hitelátlépést utólagosan helybenhagyta, a magyar kormányt, hogy országgyülési fölhatalmazás nélkül a pénzt kiszolgáltatta.

Széll Kálmán erre aztán megvédelmezte valamennyi megtámadottat s kimutatta, hogy az ellenzéki szónok által felsorolt sérelmek légből kapottak, mert e kérdés körül minden a legkifogástalanabb rendben ment. Zengik is a dicsőségét mindazok, a kik méltán szorongva várták a a napot, a melyen ez a kérdés parlamenti tárgyalás alá kerül.

Először is tiltakozott ama vád ellen, mintha a hadügyminiszter nem terjesztette volna a delegáció elé a póthitel részleteit s hogy a delegáció azt megszavazta volna a nélkül, hogy tudta volna, mire lett elköltve a harminc millió.

A delegáció hadügyi albizottságában — ugymond a miniszterelnök — előterjesztetett a póthitel és ne higyjék, hogy ott titkosan megy a dolog. *A delegáció minden tagja jelen lehet ott és hallgathatja a tárgyalásokat.*

Persze régen esett meg a dolog, talán maga Széll Kálmán sem emlékszik egész tisztán rá, azért jó lesz egy kissé fölfrissiteni az emlékezetét annak a nevezetes albizottsági ülésnek. — 1898. május 15-én került a magyar delegáció albizottságában tárgyalás alá a 30 milliós póthitel kérdése annak a hadügyminiszteri előterjesztésnek alapján, a mely a kiadásokat egy szóval sem részletezte, csak egész általánosságban hangsulyozta, hogy azok szükségesek voltak a hadsereg védképessége szempontjából.

Ekkor szót emelt *Horánszky* Nándor s hangsulyozva, hogy igy vaktában semmit sem szabad a kormánynak kérnie, annál kevésbé ily nagy összeget, követelte, hogy a hadügyminiszter adjon részletes fölvilágositást, mire költötte az utólag jóváhagyandó túlkiadást, mire ez kijelentette, hogy ezt a fölvilágositást csak bizalmasan közölheti az albizottság tagjaival, ha ezek a velük közlendő adatokra nézve titoktartást fogadnak.

Erre az albizottság *az ülést a hadügyminiszter közléseinek tartamára titkosnak jelentette ki* és ebben a titkos ülésben, melyen *az albizottság tagjain kivül senki sem volt jelen*, terjesztette elő Krieghammer azokat az adatokat, a melyeket tegnap Széll Kálmán az országgyülésen is elmondott. Nem áll tehát, hogy a hadügyminiszter részletes adatainak előterjesztésekor a hadügyi bizottság tagjain kivül más is jelenlehetett s azt a delegáció minden tagja hallgathatta volna.

Azt mondta Széll Kálmán tegnap, hogy ha arról van szó, hogy, bizonyos eshetőségekkel szemben a hadsereg védképessége emeltessék, bizonyos hiányok pótoltassanak, elég, ha a kompetens testület minden tagja megismerheti ezt az ügyet. Nos hát ezt megengedjük, de tagadjuk, hogy a 30 milliós póthitel kérdésének az eldöntésére a hadügyi albizottság lett volna a kompetens testület, mert erre csak a delegáció plénuma lehetett kompetens s ezt a kérdést nem eldöntés, hanem csupán előkészités végett utalta az albizottsághoz.

Kétségtelen tehát, hogy a delegáció, mikor a 30 milliót megszavazta, a hadügyi albizottság néhány tagján kivül nem tudta, mire lett forditva ez a rengeteg összeg. A delegációnak Széll Kálmán által megkisérelt védelme tehát nem sikerült, mert ellenkezik a történeti tényekkel.

De teljesen alaptalan az az állitás is, hogy a fölmerült kiadások részletezése akkor, mikor azok utólagos jóváhagyását a hadügyi kormány kérte, bármifele tekintetben is igazolta volna a titkolózást.

Mert ha igaz az, amit Széll Kálmán ezekről a kiadásokról tegnap mondott — s ezt kétségbe vonni semmi okunk — akkor a részletes adatok nyilvánosságra hozatala 1898. májusban a monarchiára semmiféle veszedelmeket magában nem rejthetett. A fegyverek és a tüzérségi lőszerkészlet pótlása, a tartalék-lőfegyverek, a vonatszerek, sátrak, anyagszerek tartalékának beszerzése, az erőditések gyorsabb tempóban való folytatása akkor már mind befejezett dolog volt.

Mit árthatott volna tehát annak közzététele, hogy minden hiány pótolva van s erre a rendes szükségleten felül még 30 millió ráment? Hisz a készültségnek ilyetén köztudomásra hozatala inkább csak emelhette volna a monarchia tekintélyét s a védőképességébe vetett bizalmat.

Titkolózásnak ilyen kérdésekben csak akkor van helye, ha a hadügyi kormánynak fenyegető veszedelem esetén be kell

HALÁSZLÉ!

Ma este
az
István-pinczében
egy öreg halász által készitett kitünő halászlé kerül felszolgálásra.
Cigányzene. — Dreher-féle korona sör.
Siptár-féle rizling literje 1 korona.
— Étlapon kivül Ribay-féle borok. —
Tisztelettel
WEINDORFER JÁNOS
vendéglős.

Ezeket Garay Ferenccz népzenekarra szolgáltatja

vallania, hogy a hadsereg felszerelése hiányos, hogy fenyegetett pontjai nincsenek kellőleg megerősitve s mindezeknek a jövőben való sürgős pótlására kér hitelt. De mikor arról számol be, hogy egy már elmult veszély — a jelen esetben a török-görög háboru — a tapasztalt hiányoknak sürgős, parlamenti fölhatalmazás nélküli pótlására kényszeritette s a már teljesitett pótlásokra kiadott költségek utólagos jóváhagyását kéri a törvényhozástól: akkor kétszeres érdeke tudtul adni országvilágnak, hogy ime készen vagyok érdekeimet bárhonnan való támadás ellen megvédeni; bizonyitja ezt, hogy utólag kérem a fölmerült költségek jóváhagyását parlamentemtől.

Egészen más oka lehetett hát a titkolózásnak s azt hiszszük, hogy a fáma akkor, mikor a 30 milliós túlkiadás titka kipattant, egészen helyes uton puhatolózott, mikor azt rebesgette, hogy az a roppant fegyver, lőszer s hadianyagpótlás nem is annyira a görög-török háboru okából vált szükségessé, mint inkább azoknak a raktáraknak a megtöltése végett, melyek a korábbi jelentések szerint tele voltak, de megvizsgáltatván, üreseknek találtattak.

Hirek.

Pécs, 1900. február 2.

Rendszeres rendszertelenség a torony alatt.

Az igéret szép szó, ha megtartják, úgy jó . . .

Megirtuk tegnap, hogy a rendőrség uj lakásáról közölt elmefuttatásunkat ma is folytatjuk. Lehet, hogy sokakra nézve ez *vesszőfutás* lesz, de hát végre is a rossz kölyket se cirógatja a kedves papája, ha már kihozza a fiu az engedetlenségével a türelméből, hanem a pipaszárral tanitja móresre.

A toronyalja is kihozta már türelméből a város közönségét és a közgyülés kezdi móresre tanitgatni a nemes Tanácsot. Még azonban nehezen megy a dolog. A miként fájó szivvel végzi a vásott fiu elpipaszározását az apa, a ki azelőtt dédelgette s még a széltől is őrizte az ő kis pubiját.

Nos hát, hogy könnyebben menjen a dolog, tegnapi feljegyzéseink mellé a rendőrség uj lakását illetőleg ide irunk ma egy csomó ujat.

Ime:

Azt szokták mondani, hogy télen a hidegben összehuzódnak, nyáron a melegben kitágulnak, az egyes tárgyak. Hogyan van az mégis, hogy *a városi közgyülés előtt tizenkét szobás helyiségről referáltak és a tizenkét szoba leolvadt nyolc szobára?!*

Itt két eset áll fenn.

Vagy az, hogy: tudván a nemes Tanács, miszerint ugy is sok van már a rovás on, a közgyülés előtt ugy referáltatta el az ügyet, hogy az *minél tetszetősebb* legyen. Vagyis magyarán mondva egy kis *füllentéssel* kedvezőbb szinben tüntették fel a bérlet ügyét, csak hogy könnyedén áthaladjon azon a közgyülés.

Ebben az esetben most kisült a turpisság s a nemes Tanács megtanulhatta ismét, hogy legjobb az egyenes uton járni.

A másik eset az, hogy a nemes Tanács se tudott a dolgok valódi állásáról, *csak azok a nagy férfiak egypáran*, kik ki voltak küldve, hogy lakást keressenek a rendőrségnek. És ezek között bizonyára ott volt *Vaszary* Gyula jelenlegi rendőrfőkapitány úr is, mert csak a főkapitány hozzászólása nélkül nem keresnek lakást a rendőrségnek?!

Nos hát *nem láttak jól* azok a lakáskereső urak? Szinte azt kell hinnünk, hogy a Lőwy-palota szemközti emeletes ablakaiból az erkélyes járdára kacsintgató szobalányok, szakácsnők és szolgálók felett tartottak helyszini szemlét és nem a bérbeveendő helyiség felett, ha nem látták, hogy a szobák száma csak nyolc s a zigzugos lyukak száma kétszerannyi bár, azokból csak *nagy költséggel* lehet két, legfelebb három szobát összeszakasztani?

És azután, azt hiszem, a nemes Tanácsnak, meg a lakáskereső uraknak is ismerniök kell azt a lakbérleti szabályt, hogy a lakó *olyan karban tartozik visszaadni a lakást* a bérlet leteltével a házigazdának, a milyen karban ő átvette.

Tehát, ha most a sok zig-zugos kamrát átalakitják, a konyhából a takaréktüzhelyeket kihordatják, — majd a három évi bérlet leteltével ismét ilyen zigzug lyukakat, kamrákat és konyhákat kell csináltatni a városnak, hogy olyan állapotban adja vissza a lakást, a hogy átveszi most.

Mindez pénzbe kerül. És ezt eleve szintén nem tudták a nemes Tanácsban? És ismét közgyülési jóváhagyás, előleges engedély nélkül akarnak átalakittatni, furni, faragtatni s a közgyülésnek majd csak az ujabb kiadásokat jelentik be, azzal, hogy mindez — muszáj?!

Hát ime *ez a rendszer a rendszertelenségben.*

Jobst László dr. azt találta mondani egyik közelebbi városi közgyülésen, hogy csapjuk el a polgármestert, ha az a város közönségétől vár kezdeményezést, koncipiálást. Nos hát mit érdemel ez a városi Tanács, mit érdemelnek tagjai, ha olyan rövidlátók, olyan obskurusan jóhiszemüek, ha egy olyan gyökeres reformnál, mint a rendőrség mostani ujjá szervezése, ugy járnak el, hogy *még drága pénzért sem keresnek megfelelő helyiséget* a rendőrségnek? És ha azt hiszik, hogy ez suba alatt marad s nem vesz róla tudomást a nagy közönség?

Azt, a mit a polgármester, ha nem tud koncipiálni!

Kővágó Örs.

Napirend 1900. február 2-án és 3-án.

Naptár: péntek, febr. 2. — Róm. kath. Gyertyaszentelő B. A. — Prot: Gyertyaszentelő B. A. — Görög-kel. (jan. 21.) Ágnes. — Zsidó: Adar 3. — Nap kél 7 óra 28 perckor reggel; nyugszik 5 óra 1 perckor. — Hold kél reggel 8 óra 38 perckor; nyugszik 9 óra 1 perckor este. — Szombat, febr. 3. — Róm. kath.: Balázs. — Prot.: Balázs. — Görög-kel. (jan. 22.) Timót. — Zsidó: S. Theruma. 4. — Nap kél 7 óra 27 perckor; nyugszik 5 óra 2 perckor. — Hold kél 9 óra 4 perckor délelőtt; nyugszik 10 óra 25 perckor este.

Időjárás. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, éjjeli fagy várható, jelentékeny csapadék nélkül.

Az ügyvédi kamara közgyülése pénteken d. e. 10 órakor.

Értekezlet a városházán Zsinkó István kanonok emléke ügyében d. e. 11 órakor pénteken.

Máv. altisztek bálja a Vigadóban pénteken.

Önkéntes tüzoltók bálja a Vigadóban szombaton.

Kádársegédek bálja a Scholtz-sörházban szombaton.

Szinház: pénteken d. u. »Rip van Winkle«; este »Aranykakas«. Szombaton »Mártha«.

A „Pécsi Figyelő" tárcája.

Beteges gondolatok.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Beteg voltam, egyik percben azt hittem, a láz kiégeti szemeimet, a másik pillanatban úgy éreztem, hogy a fogaim kitörnek, úgy vacogtak. Olvasni akartam, nem tudtam, rágyujtottam egy illatos cigarettára, az sem kellett. Nem volt körülöttem egy élő lény, ki szólt volna hozzám, kinek keze letörölte volna homlokomat, kinek tekintete melegséget árasztott volna, mikor a hideg lelt. Igazán meghalhattam volna a nélkül, hogy bárki is csak tudomást vett volna rólam. Reggel behozta a szobalány a tejet s azzal ott hagyott, megkaptam az ebédemet is és ismét magam maradtam. A gondolatok fűzték egymást forró agyamban, rémképeket láttam, szerettem volna segitségért kiáltozni, de kinek? Igy van az bizony, ha mi garcon emberek megbetegszünk. Mondják, hát miért nem nősülünk meg? Ne mi tőlünk kérdezzék ezt! Vonják kérdőre a társadalmat . . .

Ime lázas képzelődéseim eredménye!

Megjelent a rémképek tömkelegében egy angyalfej! Oly szeliden nézett rám bogár szemeivel, habfehér kezeit bátoritólag nyujtá felém, fekete fürtei bizarr keretet képeztek piros arcához . . . Meg akartam fogni, nehogy elmenjen, de a mint feléje nyultam, eltünt . . . Álom volt csak, röpke álom! . . .

Aztán elgondolkodtam. Milyen könnyen viselném én most ezt a betegséget, ha ilyen szelid angyal volna mellettem, ki ápolna minden prózai érdek nélkül csak azért, mert szeret . . . Ha volna feleségem, milyen más is volna az élet! Érzem, elég volna egy szava, fájdalmaim enyhülnének, mosolyára, egy édes csókjára meggyógyulnék!

De minő gondolatok? Huszonhárom évvel megnősülni! Hahaha! Nem és ezerszer nem nevetséges. Tudom, hogy képtelen vagyok most egészségesen gondolkodni, de e lázálmokban mégis van, kell igazságnak is lennie! De mégis, a körülmények, a jelenlegi társadalom viszonyai szerint csakugyan lehetetlen ez! De miért? Könnyü a felelet. Manapság egy huszonhárom éves fiatalember gyerek, kinek még iskolába kell járnia. S ha elvégezte már az egyetemet is, akkor már megnősülhet? Dehogy! Mire? Bizony még néhány évet kell várakoznia, a mig végre megalapithatja azt a kis családi tűzhelyet. Ekkor már meg az a hiba, hogy a férfi blazirt, bizonyos tekintetekből nősül; a szerelem, no az igazán mellékes, nevetséges idea, melyet a regényirók használnak csak fel. Müvelt férfi efféle érzelmekre füttyöt hány!

Fáradtan csukom le pilláimat. Igaz, szent igaz! Ha valaki nem rendelkezik vagyonnal, harminc év előtt nehezen alapit családot!

Valóban úgy volna, hogy szerelemmel telt szivünk néhány év multán kihül? Az idealisztikus világnézetet felváltja a haszon és érdek? Ha húsz évvel szeretni tudunk egy lényt mindennél jobban, ez a magasztos érzelem egy-két rövid esztendő után átalakul, megsemmisül? Igaz, hogy harmincéves fejjel nevetni tudunk csak a sziv vonzalmán? Hogy a hűségre, becsületre vonatkozólag egész más nézeteink lesznek, mint vannak egy ideális érzelmü, egy rajongó lelkü ifjunak? Az a sok ábrándkép csak eltünik minden nyom nélkül? A sok tervezgetés közül egyetlen egy édes terv sem marad meg, hogy megvalósitsuk?

S ha ez igy van tényleg, hát jól van ez igy?

Nem! A tényleges állapotok nem mindig helyesek. S szerintem ez sem helyes. Változtatni kellene rajta. De hogyan? Reformáljuk a társadalmat!

Hallom az óriási kacajt körülöttem, ijedten nyitom fel szemeimet . . . csengetek.

— Kik lármáznak?

— Senki sem, tekintetes úr!

Senki? Ismét csak álmodtam . . . Most már tudom, magam is megijedtem saját gondolatomtól: a társadalmat reformálni. Valóban rokokó gondolat. Ha legjobb barátomnak mondom el erre vonatkozó nézeteimet, az is szemem közé nevet s ott hagy, félnem kellene, hogy Lipótmezőre visznek. Pedig, gondolkozzunk csak, a társadalom csak nyerne azzal, a mit én akarok! Hogy is ne?

Ha keresztül lehetne vinni, hogy a huszonkét-huszonhárom éves erőteljes fiatalemberek megnősülhetnének, egy-két évtized alatt

Kétszerte árvább . . .

Kétszerte árvább lett az a sok árva,
Kiknek segitő atyjuk Ő vala,
Mikor leszállt a csöndes, komor házra
A zord Halál kegyetlen angyala;
S kihült szivében a szeretet lángja,
Megdermedének áldott kezei,
Mig tiszta lelke az Egekbe szálla . . .
Jertek, emeljünk emléket neki!

Hisz Ő szivében a jótékonyságnak
Oltárt emelt és rajta áldozott;
Atyja helyett atyja lett az árvának
S előtte semmi sem volt áldozat,
A nyomorgásnak jajszavát ha hallá
S hozzá hatoltak bús keservei, —
Nyomán a jaj vált háladó sohajjá . . .
Jertek, emeljünk emléket neki!

És nem tudta soha a balkéz nála,
Hogy alamizsnát mennyit oszt a jobb.
És menekült, ha kereste a hála;
Tudván, e földön az hiú dolog.
Hiú dolog az ünnepeltetés is,
A dicsőség és hirnév jelei, —
Kivánta inkább mindebben az égit . . .
Jertek, emeljünk emléket neki!

Ő nagy szivébe foglalt egy világot,
Szegények s árvák nyomorgó világát;
Csak ennek élt, hivságot meg se látott,
Mulandó hirnek nem érezte vágyát.
S ki felruházta mezők liliomját,
Előtte feljegyezvék érdemi —
Méltó reá, hogy nevét dicsbe vonják . . .
Jertek, emeljünk emléket neki!

Honthy István.

*

Holnap (pénteken) délelőtt 11 órakor lesz az az értekezlet, melyet a sajtó és külön meghivók utján is *Bánffay* Simon kir. tanácsos, közjegyző hivott össze február 2-dikára a városháza közgyülési termébe, hogy boldog emlékü *Zsinkó* István kanonok emlékének megörökitéséről értekezzenek.

Legyen ott mindenki, ki tisztelője, becsülője volt a derék Pista bácsinak, a szegények és árvák nemeskeblü pártfogójának, a sziv és szeretet apostolának. Legyen ott mindenki, hogy az egész város érzülete nyilatkozzék meg azon az értekezleten, mely határozni fog az ő elmulhatatlan érdemei emlékének megörökitése tárgyában!

Eltelt a mi szivünk gyönyörüséggel és tiszta örömtől reszket a mi lelkünk. Jellel fogjuk megörökiteni a nevét, az alakját, a szellemét annak a nagy embernek, aki erényei szárnyán oda szállt szivünk szentélyébe, hogy tiszteljük soha nem szünő tisztelettel, szeressük soha meg nem fogyatkozó szeretettel. És úgy lesz! Három évig voltunk meg nélküle, csupán a gondolata és a reá való emlékezés élt közöttünk, ha ugy szó esett arról, hogy mennyi panasz van meghallgatatlan, mennyi sóhaj meg nem értve, mennyi könyföl nem száritva.

És hosszu idő multán — mert a szerető sziveknek olyan lassan múlik az esztendő — im kihajt sirjából a megemlékezés virága s ékességétől megigéződik a köznapihoz szokott emberi szem, vágy kél az emberekben, nemes, tiszteletre méltó vágy, hogy itt lássuk őt magunk között mindig. Többet akarunk! Lássák őt utódaink is s tanuljanak tőle igaz lelki nagyságot, önzetlen emberszeretetet. Mert csak a szeretet alapján állva végezhet valaki hasznos társadalmi munkát, csak a lélek eszményi tartalma adja meg az életnek alkotó erejét. Ez viszi az embert magasabb regiókba, a föld porából fényesebb csillagokba, a mulandóságból a halhatatlanságba.

Ezt a boldogitó hitet tanulják meg gyermekeink a mi »Pista bácsink«-ról. Állitsuk hát az ő emlékének jelét oda, ahol sokan, a hol mindenki láthatja; ne rejtsük el, hanem vigyük oda, ahol a legtöbb ember jár; ne papiroson, ne ösztöndij vagy ilyenféle alapitvány hivatalos irásaiban örökitsük meg nevét. *Állitsunk neki szobrot!* Ez az ideális férfiuról méltó emlék, melyet be nem lephet a feledés pora! Ez illik a mi intelligenciánkhoz, mely nem kiván hasznot huzni ott, ahol kiváló érdemeket akar elismerésével övezni.

— (**Gyertyaszentelő Boldogasszony.**) Holnap (pénteken) lesz a husvéti ünnepkör első Mária ünnepe, gyertyaszentelő-boldogasszony napja. E napon templomainkban ünnepi istentiszteletek tartatnak és ekkor szentelik meg a templomok számára szükséges gyertyakészleteket, valamint a hivek által bemutatott gyertyákat is. Holnapután (szombaton) Balázsnapján az ugynevezett balázsolást végzik a templomokban, ugyanis a szentelt gyertyák mellett a pap elmondja a Balázs áldást a hivek, különösen a gyermekek fejére, hogy ennek ereje torokfájástól s egyéb betegségtől megóvja őket. A balázsolás szent Balázs püspök emlékére van rendelve, ki hajdanta a torokgyikban szenvedőket imádságával kigyógyitotta az öldöklő betegségből.

— (**Személyi hir.**) *Koszits* Kamill vármegyei főjegyző *Vadnai* Jenő II-od aljegyző kiséretében ma reggel Mohácsról hazaérkezett.

— (**Zenetanár távozása.**) Pécs város zenekedvelő közönsége bizonyára nem szivesen veszi, hogy *Eckhardt* Antal, a tanitóképző tanára, a női s a pécsi dalárda karmestere, március elsejével eltávozik körünkből Keszthelyre, hol kántori minőségben fog tovább működni. Bizony sajnálatraméltó állapot ez nálunk Magyarországon, hogy oly zenei képzettséggel biró férfiu, mint Eckhardt Antal, emelkedésnek kell hogy tekintse, ha kántori álláshoz juthat Keszthely városában, mely sokat nyer vele. Mi csak sajnálni tudjuk távozását annak, ki Pécs zenei életében oly aktiv szerepet játszott.

— (**Bulletin a vizről.**) A Tettye vizállásáról a főmérnöki hivatal ma a következőket jelenti: A viztartók tele vannak. A tettyei forrás vizszolgáltató képessége f. hó 1-én reggel 4860 köbméter.

— (**Pécs mulat.**) Igenis mulat. A farsang közepén vagyunk, hát illik is, hogy mulassunk. Ma este a *hivatalszolgák* bálja van a Vigadóban s van házibál a »Petőfi«ben és a Sörös-féle vendeglőben is. Holnap (pénteken) lesz a magyar államvasuti *altisztek* bálja a Vigadóban. Szombaton a pécsi önkéntes *tűzoltók* bálja lesz a Vigadóban; lesz *piknik* a nőegyletben s a *kádársegédek* a Scholtz sörházban tartanak bálat. Igy hát lesz mulatság elég s a ki teheti, kimulathatja magát kedvére.

— (**A pécsi egyetem ügyében.**) A városunkban létesitendő egyetem felállitása érdekében széles körben megindult a mozgalom, melynek már is szép eredménye van. Lassan hordják össze az épülethez szükséges

---

mennyivel erősebb generació állana előttünk? S nemcsak ez volna annak az eredménye, hanem, ugy gondolom, hogy a válópőrök is nagyon leapadnának. Nézzünk csak szét a nép fiain! Mikor hazakerül a katonaságtól, megesküszik rövidesen, ha teheti, még a katonaság előtt megnősül s nézzék csak uraim, nézd te ernyedő társadalom, minő erőteljes fiakat adnak neked! Nézzék uraim, nézd te megrögzött társadalom, mily boldog családi életet élnek azok. Tények beszélnek, nem üres teoriák! Contra factum non valet argumentum!

— Tetszett hivni kérem?

— Ki az? Mit akar? Maga jött; még nem haltam meg, nem kérek semmit. Miért jött be?

— Nagyon tetszett kiabálni! gondoltam valami baja van.

— Nincs, menjen . . .

Befordultam a fal felé, nagyon fáradt voltam, aludni akartam, azt hiszem, el is aludtam, mert álmodtam.

Álmomban is beteg voltam, de nem gyötörtek fantazmagóriák. Kicsiny feleségem ott ült az ágyam szélén . . . egyik kezével fogta a kezemet, a másikkal homlokomat, hajamat simogatta. Megkérdezte százszor is, valahányszor végighúzta kicsi kacsóját homlokomon, hogy emészt-e még a láz? Nem óhajtok-e valamit? Szépen eligazitotta a párnákat fejem alatt, aztán beszélt mindenről, oly bohókásan, hogy én is mosolyogtam vele . . .

Még beszélni sem engedett, hogy esetleg meg ne erőltessem magamat; majd eltart ő szóval, ha elalszom mellette, nem baj, örülni fog neki, mert az már a gyógyulás jele. Aztán beszélt, hogy, ha majd ujra egészséges leszek, milyen jó lesz, akkor majd nekem is kell beszélnem, el kell mondanom minden apró gondomat, mert hát ha ő is tudna azokban segiteni nekem. Én meg mosolyogva néztem azokba az éjfekete szemekbe, ugy figyeltem ajkainak minden szavára, mint a kis gyermek édes anyjára. Akkor elkezdett énekelni halkan, mintha altatni akart volna s midőn látta, hogy szemeimet csak nem akarom behunyni s szüntelenül mosolygok rája, csintalanul felkacagott s megfenyegetett ujjával.

— Rosz fiu vagy! nem alszol mindjárt, nem fogok akkor dalolni!

Ismét el kezdett énekelni, most már kifáradt szemeim csukódnak, végre egészen lezárodnak . . . Ekkor egy édes csókot éreztem homlokomon. Át akartam karolni feleségemet s — igazán felébredtem . . . a kis vánkosomat szorongattam! Álom volt, ismét csak álom! De oly édes volt . . . miért nem tartott tovább, miért nincs igy most, hogy felébredtem?

Miért? . . . mert egyszerűen lehetetlen ez! Lehetetlen?! Nem! Hogy is volna az! Legföllebb egy oldalról nézve lehetetlenség, hogy még nem vagyok harmincéves! Igen, a mai társadalomban előbb nem lehet feleségre szert tenni művelt embernek. Más tekintetben mi állja utját? Talán a fiatal kor, mely nem tud kellőképen komolyan gondolkozni?

Minő állitás! Ha egy fiatalember, legyen csak huszonkét éves, szive bálványának örök hűséget esküszik, annyira már mégis benőtt a feje lágya, hogy minden magyarázat nélkül belátja azt az igazságot, hogy szerelemből nem élhet meg egy ember sem, annál kevésbbé kettő! S mikor odáig jutott, mert eddig okvetlen el kell jutnia, ha nem is in teoria legalább in praxi, mindenesetre a férfi kenyér után fog nézni, neki fekszik a munkának, izzad, fárad, csakhogy élte felének meglegyen a betevő falatja! Nem kell ide legalább is harminc esztendős érett ész, az önfentartás ösztöne, mely az emberben is meg van ez kényszeriti rá az ifju férjet! Nincs-e igazam? S ha napközben fárad, talán lankad, biztatja egy égi angyal, a kinek lekötötte életét örökre és életével eszét, szivét és kezét, megédesiti munkáját a tudat, hogy ő érette van mindez s ha elvégezte napi munkáját, a szeretett hitves keblén pihenheti ki fáradalmait . . . Kell ehhez harminc év? . . .

S most hogy vagyunk? Egész nap dolgozunk, mert most is kell utóvégre élnünk, aztán jön az est. Hova megyünk? Szinházba, kávéházba, mindig találkozik egy-két ismerős, kikkel eldiskurálgatunk sokáig — reggelig is. Mikor aztán hazavetődünk, sötétben kell tapogatóznunk, meggyujtjuk a lámpát és igyekszünk hamar az ágyba. Van lakásunk, hogy épen csak legyen! Bizvást meglehetnénk állandó lakás nélkül is . . . egyszer az egyik, másszor a másik szállóban nyittatnánk magunknak szobát. De mit szólna a világ? Igy csak azt mondják, fiatalember, kitombojla

köveket, melynek mindegyike első sorban a megye papságának áldozatkészségét hirdeti. Ebből kifolyólag február 5-én Bodonyban, *Vőrös* plébánosnál a kerületi papság összejövetelt tart, melyen az egyetemi alaphoz való hozzájárulás mikéntjét fogják megbeszélni. Ismét egy kővel több, mely nemcsak városunk, hanem az egész ország kulturtörténetében jelentőséggel bir.

— (**Készülő szabályrendelet.**) A pöcegödrök tisztitására vonatkozó szabályrendeletet a város gazdasági választmánya egy albizottságnak adta ki javaslattétel végett. Ez az albizottság folyó hó 3-án (szombaton) délután 3 órakor a városháza gazdasági tanácstermében ülést tart.

— (**Gyermekgyilkosok.**) Több tanfelügyelőség panaszt emelt a vallás és közoktatásügyi miniszternél, hogy az iskolavizsgálatok alkalmával, némely községi elemi iskolákban a tanulóknak a népgyermekei közül kikerülő részének egynéhánya feltünő módon nehézlejü, sőt helyenkint a hülyeséggel határos módon buta, szóval nélkülözik azt az elmebeli frissességet, mely rendes körülmények között a legneveletlenebb parasztgyermekeknek is tulajdonsága. Ezt a generáció fejlődésére feltétlenül megdöbbentő jelenséget arra vezetik vissza, hogy némely szülők, gyermekeiket csecsemő korukban, bünös könnyelmüséggel mákonynyal itatják, mely a piacoknak az utóbbi időben rendszeres árucikke lett. A belügyminiszter a vallás és közoktatásügyi miniszter megkeresése folytán rendeletet bocsátott ki valamennyi törvényhatósághoz, hogy a mákonynak a piacokon való árusitását szigoruan eltiltsák és arra is ügyeljenek, hogy az egyes községekben megszünjék a szülőknek ez a gyermekgyilkossággal határos könnyelmüsége.

— (**Felfordult társzekér.**) Mint értesülünk, a pécsi 8-ik honvéd huszárezred egyik társzekere tegnap estefelé két huszár kiséretében Pellérdre ment, hogy onnan szénát hozzanak. A nagy sár és sötétség miatt azonban nem vették észre, hogy közvetlen egy árok szélén hajtanak, midőn a kocsi hirtelen belefordult a mély árokba s maga alá temette a lovakat, melyek közül az egyik tört bordákkal nemsokára kiadta páráját. A két huszárnak szerencsére semmi baja sem történt.

— (**Védekezés az árviz ellen.**) A vizáradások idejének közeledésére való tekintettel Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter már most felhivja a vármegyék alispánjait a szükséges hatósági intézkedések megtételére. Rendeletében különösen felhivja őket, hogy szigoruan ellenőrizzék a védművek érdekében teendő intézkedéseket és a tapasztalt hiányok vagy mulasztásokkal szemben a kellő erélylyel lépjenek fel, hogy erélyesen intézkedjenek a a munkaerőnek kellő időben való kiállitásáról és hogy az ártéri községek idejekorán jelöljék ki azt az elüljárójukat, aki a fenyegető vizállás esetén a rendelkezési hatalmakat gyakorolni hivatva van. A miniszter e rendeletében értesiti az alispánokat, hogy az illetékes minisztereket megkereste már a távirószolgálat berendezése végett oly célból, hogy veszély esetén a csendőrség, a közös hadsereg és a honvédség a kellő munkaerővel rendelkezésre álljon.

— (**Egy leány miatt.**) Egy olasz leányt egy török tiszt megszöktetett s az olasz nagykövetség a leány kiadatását követelte. A török minisztertanács tegnapi ülésén azonban e kivánságot megtagadta, mert a leány az izlám vallásra tért. Ez az eset komoly alakot kezd ölteni s a diplomáciai érintkezés megszakitására is vezethet. Az olasz nagykövetség ma ismét komoly lépéseket tett a portánál. Érdekes, hogy a szultán kormánya Franciaországgal is összeütközésbe jött. A francia nagykövetség, és a porta között ugyanis ellentét merült föl, mert a porta még nem adott teljes elégtételt azért, hogy a török rendőrség a konstantinápoli kikötőben megmotozott egy francia vontatógőzöst. A nagykövetség az illető rendőri közegek megbüntetését kivánja és ilyen értelemben ma sürgős lépéseket tett a portánál.

— (**A Zsolnay gyár a párisi kiállitáson.**) Kétségtelen, hogy Magyarországnak e szakmában legmodernebb és legnagyobb gyára, a Zsolnay-gyár is képviselve lesz gyárának művészi és ipari cikkeinek legjavával a párisi világkiállitáson. Mint értesülünk, a Zsolnay gyár egyéb kisebb, és remek kivitelü szecceszíós stilü tárgyakon kivül, a *Strobl* Alajos szobrász tervezete után készült négy nagy Szent István mellszobrot fog Párisban kiállitani. A mellszobrok remek kivitelü, gazdag szinezés és aranyozással készülnek. Ezek közül a mellszobrok közül egy a Szent István teremben kandallóra lesz elhelyezve, mely remek kivitelü és stilszerü kandalló szintén a Zsolnay gyár terméke. A kiállitásra kerülnek még a *Förk* Ernő tervei után készült parlamenti eosin butor betétek, melyek ugy anyag, mint készités dolgában kizárólag a Zsolnay-gyár találmányai.

— (**Derü.**) Hogy beköszönte a február, megenyhült a lég, a nap mosolyogva árasztja sugarait szét. Miként ha a nyájas tavaszi szellő lengedezne már körültünk . . — pedig ugy lehet — még hátra van az igazi tél. Mostanában bizony nagyon furcsa az időjárás. Mikor tavasznak kellene már beköszöntenie, a legzordabb tél zudul a nyakunkba, mikor még javában kellene fagyni még, oly gyönyörü az idő, hogy vétek szobában lenni. Igy van ez; egyik szélsőségből a másikba esünk, azaz, hogy az időjárás esik s mi vele. Most gyönyörüen süt a nap, éjfélkor meg már bokáig érő hó lehet! A multkor is ugy volt; hiába nem lehet — legalább még most — bizni az időben. Egyelőre örüljünk a derünek, a langy levegőnek.

— (**A mohácsi védgát töltés.**) Lapunk tegnap esti számában már megirtuk, hogy az öt nap óta Mohácson, a védgát töltés megerősitését szükséges területek kisajátitása tárgyában folytatott tárgalásoky nem fognak a kivánt eredménynyel járni. Mint értesülünk az érdekeltek tényleg nem voltak hajlandók a kinált árakat elfogadni s horribilis összegeket kivántak az aránylag csekély területü földekért. Dacára annak, hogy a felépitendő védgát töltés megerősités az ő érdekük is, csak husz érdekelttel sikerült egyezségre lépni. A tárgyalásokról felvett jegyzőkönyvet beterjesztik most a birósághoz, s a makacskodó érdekeltek földeit majd birói becsü alapján fogják kisajátitani.

— (**A viszlói gyilkosság.**) Megirtuk annak idején részletesen, hogy Viszlón a mult év október 25-én *Balázs* József, ottani gazdálkodót udvarán az utcáról irányzott lövéssel orvul lelőtték. A gyilkosság elkövetésével *Kaszás* János rádi lakos, az arra való felbujtással pedig *Biró* József viszlói lakos gyanusittattak és vizsgálati fogságba is kerültek. Most azonban — mint értesülünk — úgy alakultak a nyomozás körülményei, hogy az igazi tetteseknek a nyomukban vannak. Erre való tekintettel *Kerese* Miklós vizsgálóbiró helyszini vizsgálat megejtése végett ma Viszlón járt, holnap pedig Rádra megy, hogy a helyszinén tanukat hallgasson ki.

— (**Az ügyvédi kamara közgyülése.**) A pécsi ügyvédi kamara holnap (febr. 2-án) d. e. 10 órakor tartja a kamarai helyiségben évi rendes közgyülését, mely — az előjelekből itélve — igen érdekesnek igérkezik, a mennyiben a szokott tárgyakon kivül több kamarai tag által benyujott inditványok is kerülnek tárgyalás alá, melyek az ügyvédi segélyalap alapszabályainak módositását s különféle, az ügyvédi kart érdeklő kérdéseket ölelnek fel. — Ugyancsak holnap este 8 órakor az ügyvédi kamara megalakulásának 25 éves emlékére az ügyvédi kar a »Vadember« szálló étkezőjében bankettet rendez.

— (**Tánctanfolyam-befejezés.**) Koszorucskának beillő mulatsággal fejezte be tegnap a Hercenberger esti-koteriája a három hónapig tartott táncszezonját. Az aranyifjuság ez estén azzal lepte meg a vén mestert, hogy 8 órára a »Vigadóba« citálta Horváth zenekarát és annak a talpalávalójára éjfélig járta a »csebogárt.« Járta volna azonban »kivilágos kivirradtig,« de a tanitó bácsi »hidegvér és elegánciára« intve a legény és leányzókat, nagyot sóhajtva igy szólt: »Későre, hetven esztendőre jár az idő, térjünk nyugalomra!« Ez ellen azzal a megokolással apelláltak a hölgyek, hogy náluk az idő órája 30-tól 40-ig mutat — koronaértékben. Az apelláta azonban vissza lőn utasitva, mert kellőleg nem volt fölszerelve: hiányzott ugyanis belőle a — licenc. — A sikerült zárórán a négyest 42 pár táncolta. Alant adjuk a jelenvolt leányok névsorát: Grün Brigitta, Schwarz Gyurika, Cinner Frida, Goldhauser Bözsike, Cinner Palika, Pipus Etelka, Pfeifer Berta, Megyeri Rózsi, Heilek Adél, Blauhorn Anna, Steiner nővérek, Pécer Gizike, May Ilonka, Hirschler nővérek, Burgics Mariska, Csorba Ilonka, Grün Hontenzia stb.

— (**Az agárdi plébános hagyatéka.**) Tavaly ápril. 14-én meghalt Dunaföldvárott *Németh* Lajos, nyugalmazott agárdi plébános. Noha azt hitték róla, hogy vagy 320 ezer forint vagyona van készpénzben és értékpapirokban, mégis a végrendeleti általános örökös csak 26 ezer forinttal számolt el a hagyatéki biróságnak s ennyire becsülte a ha-

---

magát, ha amugy rendeznők be magunkat, óh . . . akkor az egész város csak rólunk beszélne, ujjal mutatnának ránk, ni mennyire elzüllött már, lakása sincs, egyszer itt alszik, másszor másutt . . . Pedig bizony e két állapot miben sem különbözik egymástól!

Ha van is rendes lakásunk, mi vonzzon bennünket oda? A magány? Igaz néha jól esik lelkünknek a csönd, szivesen nélkülözzük a világ zaját, de aztán megint másként akarunk élni, emberek közé vágyunk s ilyenkor kell-e az a magános szoba? Nem! Az csak akkor jó, ha pihenni akarunk, avagy betegek vagyunk! Nem, akkor sem, mert nincs ember körülöttünk . . . ha! hisz ki is jönne egy beteget meglátogatni, kissé elszórakoztatni? Jóbarátok, ismerősök csak addig vannak, mig az egészség rendben van, mihelyt ágyba dölünk, mintha nem is volnánk! . . . Akkor aztán jönnek a lázálmok borzalmas, néha kedves képei . . .

Mennyivel más volna, ha e nem praktikus társadalmi rendszert meg lehetne változtatni . . . Igen, igen! Uraim ne nevessenek én tényekkel igazoltam s fogom tovább is bizonyitani problémám helyességét, jogosultságát. Mivel önök egy-két évvel idősebbek, még sincs joguk hogy minden megfontolás nélkül engem kinevessenek! — én is tudok gondolkodni! — Önök nevetnek rajtam ugy-e, hogy fel akarom forgatni egymagam a világot és én kacagok önök felett, mert felforgatom alattuk azt a vén világot s vigyázzanak, mert lepotyognak róla! Hahaha! . . .

— Tekintetes ur, itt az orvos! . . .

— Isten hozta, doktor ur! . . .

Muki.

gyatékot is. A csalódott rokonok azonban megtudták, hogy a plébános még életében a nevükre nagy összeg pénzt helyezett el, s ezt a pénzt valami ismeretlen egyén felvette. Felvett pedig a Paksvidéki Takarékpénztártól 45 ezer forintot, a Szegzárdi Takarékpénztártól 31 ezer forintot, a Duna-földvári Népbankból pedig 66 ezer forintott. A megkárositott rokonok *Hets* Ödön dr. fővárosi ügyvéd utján megtették feljelentésüket a dunaföldvári járásbiróságnál.

— Lapunk legközelebbi száma Gyertyaszentelő-Bold. A. ünnepe miatt szombaton este jelenik meg.

Művészet, irodalom.

Zenés mise.

Pécs, 1900. február 1.

A február 4-én, vasárnap d. e. 11 órakor a lyceumi templomban tartandó zenés mise első összpróbáját tegnap délután hallottuk lefolyni a főreáliskola egyik rajztermében. Harmadik vállalkozása ez már annak a kis lelkes csapatnak, mely a zenés miséket s vele a magasabb egyházi kulturát városunkban megvalósitja.

Ez alkalommal Stehlé-nek nagyszerü »Missa solemnisét« vették elő, (op. 67. E.-moll) melyet a »Salve Regina« második chorál-melódiájára épitett. Maga a mise magas szárnyalásu helyeivel. gyönyörü áhitatra ragadó részeivel, az eddig bemutatott miséket messze felülmulja s érdekesége abban is rejlik, hogy ez a mise egy megzenésitett gregorián melódia.

Az eredeti »Salve Regina« tiszta gregorián hangzataiból oly ügyesen csinált a szerző lágyan olvadozó, emelkedett szépségü vokális misét, hogy észre sem vettük, miként a harmadik tónust E-mollá alakitotta át, néhol pedig, ugyancsak az alapmelódiák megtartásából E-durba csapott át. Maguk a karok pusztán is gyönyörüek volnának (bizony elég dolgot adott a mi derék müvészeinknek, mig azt a szokatlan stilust megszokták) — hát még, mikor a zene hozzájárul! a mit az emberi hang kifejezni nem tud, magasságban és mélységben, ezt pótolja az instrumentum mindenütt, a hegedük lágyan behizelgő hangukkal, a kürtök erőteljes csengésükkel, a fagott és az oboe mély bugásával.

Maga Haberl-nek, a gregoriánusok egyik kimagasló alakjának véleménye szól mellettünk, mikor azt mondja e miséről szóló ismertetésében, hogy bármily kitünő orgona úgy nem emelte volna érvényre e mű szépségeit, mint a példásan kidolgozott orchester. Ismét másutt úgy nyilatkozik róla, hogy Stehle minden erejét és legjobb tudását vitte a liturgia szolgálatába, majd dicséri a szerzőt, hogy a tiszta tónushoz, a liturgikus szöveghez mindenütt hü maradt. Az alaptónus mindenütt »méltósággal, áhitattal, tüzzel, minuciózus kidolgozással emelkedik érvényre« Haberl szavai szerint.

A Kyrie, bár az egésznek nem legkiemelkedőbb része, legjobban keresztül viszi a tiszta tónust, még az énekhang szótagolásában is mindenütt a tiszta, liturgikus kiejtéshez alkalmazkodik, vigyáz az énekelhető szótagok rövidségére és hosszuságára. Bár példát vennének tőle többi komponistáink!

A gloria gyorsabb menetü s a fölséges elem a fuvó hangszereknek nagy szerepet juttat benne. Legszebben kidolgozott része a miserere, melyben ujra meg ujra visszacsendül a »Salve Regina«-nak tónusa a maga egyszerüségében, úgy a mint Stehle azt átvette. Igazi mintája ez a mise annak, hogyan lehet kevés anyagot változatosan fölhasználni, de mégis úgy, hogy az egész szerzemény abból az egy anyagból valónak tünjék föl. Legszebb részek mégis azok, a hol nem az instrumentális kidolgozására fektetett fősúlyt, hanem a hol a »Salve Regina« tiszta hangjai csengenek fülünkbe.

Credoja (G-dur, majd G-moll, azután ismét G dur) egy kissé elnyujtott; ennek hosszu szövegével legnehezebb is minden komponistának megbirkózni. Itt is kiemelendő azonban az »et incarnatus«-nak remek szoprán szólója (G-moll), melyet a fagottok méla búgása kisér.

Fölséges tempóban indul meg a »resurrexit« ismét visszatérve G-durba, majd a »judicare vivos et mortuas« frappans B-dur átmenete, erőteljes kürthangzatai az itéletnek olyan élénk tárgyfestését képezik, hogy ilyen rövid helyen, úgyszólván csak néhány taktuson át, ezt alig vártuk volna. A Credo vége ismét a Kyrie tiszta hangzatait veszi föl, ujra fölszólanak a »Salve Regina« alaphangjai s egy hatalmas Amen-ben ér véget a misének ez a hallgatóra s előadóra is legfárasztóbb része.

De mit szóljunk a Sanctus-ról? A mely részei a misének most következnek, a Sanctus, Benedictus, legjobban megragadják a szerző teremtőképességét, ihletét. Nos, Stehlét sem hagyta el jó szelleme, mikor a Sanctust komponálta. A hármas Sanctusban karok és orchester váltogatják egymást, az orchesterben a hegedü legédesebb hangjait használja föl a szerző, mig a karoknál a hangsúlyozásra, a crescendo és deescrescendorra fekteti a fősúlyt. Háromszor zengik el a hegedük a szent dicséretet s háromszor vágnak bele a karok, mindig magasabban, mindig lelkesebben. A tegnapi próbán ott lévő kicsiny, de lelkes hallgató közönséget in flagranti tapsokra ragadta ez a részlet, úgy, hogy meg kellett állitani a zenekart. Ezt leirni nem tudom, ezt meg kell hallgatni!

A Benedictust (C-dur) vonó kar kezdi, majd a »qui venit« gyönyörü trióban emelkedik érvényre (éneklik: Schneiderné, Károlyiné urhölgyek és Fektér Ferenc ur.) Lelkünket igazán fölemeli ez a részlet, mely épen az Urfelmutatásra következik; ábrándozásunkból csak a karnak hatalmasan belevágó »Hosanná«-ja riaszt föl.

Az »Agnus Dei« kezdő kürthangzatai ismét az alapul szolgáló »Salve Regina« dallamát idézik föl, majd quintekben fölfutó gyönyörü átmenetük után tenor szóló veszi át a szerepet, ismét a »Salve Regina« akkordjaival. A végén a »Dona nobis pacem« már E-durban van intonálva, hogy igy az egész mű frappánsabb befejezést nyerjen.

A szereplők lelkesedéssel, a közönség igaz érdeklődéssel néz e bemutató elé, mely annyival is inkább méltó a meghallgatásra, mert bőjtben a zenés misék szünetelni fognak, ekkor átadjuk a hangot a gregorián-énekkarnak. De csak husvétig, mert husvét vasárnapján ujra a közönség elé fog állani a zenés misék lelkes rendezősége.

B. D.

Országgyülés.

A képviselőház ülése febr. hó 1-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A folyó évi költségvetés került ma a tisztelt Ház napirendjére, melyet *Neményi* Ambrus ajánlott, mint előadó, elfogadásra.

Kossuth Ferenc a hatvanhetes alap roszszaságát fejtegette. Az országgyülés ellenőrzése felesleges. Láttuk ezt tegnap, mikor az előre elköltött tizmillióért csak két év mulva kapta meg a felmentvényt a kormány. A közös vámterület tönkretette iparunkat és kereskedelmünket. Határozati javaslatot ad be a költségvetés ellen.

Fluger Karoly a szászok hazafiságát hangoztatta. A nemzetiségeknek egyenlő jogokkal való ellátását kéri.

Zichy János gróf beszélt még a költségvetés ellen, mire a vitát megszakitották.

Komjáthy Béla interpellált ekkor a brassói román iskolák ügyében.

Széll Kálmán miniszterelnök az interpellációra a következőket válaszolta:

Ma adatott be Bukarestben egy törvényjavaslat a szenátus elé, mely a kérdést a magyar törvényhozással elintézte. Tény, hogy a brassói iskolák birnak román segédforrásokkal, bár biztos adatok nincsenek. A kultuszminiszter 1875 ben rendeletet adott ki a külföldi segély ellen, de kijátszották más cimek használatával. Később 1894. után kiderült, hogy a brassói román iskolák 38.500 frank évi segélyben részesülnek. Az 1898-diki kormány letiltotta. Erre az iskolafenntartó egyház tiltakozott ellene, hogy ez szubvenció, vagy segély volna, mert ez csak kártalanitás, mint már 1875-ben is kijelentették. Kijelentette, hogy lemond róla, de a román kormány ellenében birói uton követeli a 33.500 frankot.

Beszéde további folyamán előadta a miniszterelnök, hogy *Metianu* metropolita elküldötte pásztorlevelét Romániába; ezt a kormány helytelenitette. Metianu is belátta ezt és megigérte, hogy többet nem teszi.

A román királyi kormány bejentette, hogy ezt a sgélyt megszünteti és a költségvetésből törli. Ellenben a magyar központi állampénztárba kilencszáznyolcvanezer frankot alapitványkép letéteményez. A kamatot a magyar kultuszminiszter adja ki a brassói iskolának számadás terhe mellett, a magyar kormány felügyeletével és ellenörzésével.

Általános éljenzés hangzott fel ekkor, mire a miniszterelnök előadta, hogy kikötötte a román kormánynyal, hogy ezentul semmiféle cimen nem küldhet pénzeket Magyarországba. Hiába vádolta hát őt Komjáthy hazaárulással.

Szentiványi Arpád: Pirulhat!

Biró Lajos: Ez magyar miniszterelnök, nem Banffy!

Nagy zaj keletkezett erre, de Széll leülvén, viharos taps hangzott középen és jobb oldalon.

Komjáthy Béla kérte válaszának szombatra halasztását, mire házszabály-vita keletkezett s félháromkor Komjáthy beletogott válaszába. Kijelentette. hogy ha perre került volna a dolog, nem kellett volna az egyháznak a kormányra rákényszeritett paktumot elfogadni.

A többség azután tudomásul vette a miniszterelnök válaszát.

A legközelebbi ülés szombaton lesz.

TÁVIRATOK.

— Az özvegy trónörökösné esküvője. (A „Pécsi Figyelő" eredeti távirata.) Sátoralja-Ujhelyről sürgönyzik, hogy Stefánia, özvegy trónörökösné esküvője március 3-án délelőtt 11 órakor lesz Miramareban. A menyasszony egyszerü öltözékben fog megjelenni. Az egyik házassági tanu Lónyay Gábor gróf, a vőlegény testvére lesz.

Az olaszi kastélyban, mely az uj pár lakásául fog szolgálni, 32 szoba van berendezve antik butorokkal, melyeket Lónyay Rómában szerzett a bibornokoktól. A butorok közt van két pápai trón is.

— A kath. autonomiai kongresszus. (A „Pécsi Figyelő" eredeti távirata.) A kath. autonomiai kongresszus mai ülésén *Lubrith* Ágost volt az első szónok, pártolván a 27-es bizottság többségének javaslatát. *Hortoványi* ellene nyilatkozott. Utolsó szónok volt *Zichy* Nándor gróf, beszédében a többségi javaslat mellett érvelt.

— Jászai Mari levele. (A „Pécsi Figyelő" eredeti távirata.) Jászai Marinak Keglevich István intendánshoz intézett levelére vonatkozólag *Széll* Kálmán miniszterelnök egy ujságiró előtt kijelentette, hogy az kinosan érintette és már fel is szólitotta Keglevichet, hogy tegyen az ügyről jelentést.

KIR. TÁBLAI ÉRTESITŐ.

1900. évi jan. hó 29-én s a köv. napokon elintézett ügyek.

I. Polgári tanács.

Előadó: *Pilch Antal.*

V. 3181. Schmidt Anna s t. — Schmidt Antal s t. öröks. — hh.
3384. Schréter Károly — Ludvig Gyula 4731 frt. — fo.
3488. Gróf Vigyázó Sándor — Gróf Pallavicini Ede s t. ing. birt. — hh.

Előadó: *Töttössy Béla.*

V. 3447. Benkő Erzsébet s t. — özv. Benkő Ferencné özv. jog. — rmv.
3489. Özv. Szörcsöky Ádámné — Hirschler Dávid számad. — hh.
60. Bátor József — Varga Anna házass. felb. — hh.
70. Tóth Julianna — Czikai Pál » » — hh.
84. Bohár Anna — Laczó Sándor » » — hh.
95. Radics Lázóné — Radics Jela s t. özv. jog. — hh.
III. 74. Kéménden elhalt Kerner Mátyás hagy. — hh.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

V. 3066. Rotter Simon és fia — Müller Ferenc s n. 1325 frt 45 kr. rmv.
3079. Özv. Légrádi Jánosné — Panni Juli ing. birt — hh.
3106. P. L. Lichtenstein & Bruder — Löw Sámuel 7156 frt 5 kr. — hh.
3175. Fleischmann Ignác — Deutsch Gábor 2616 frt. — rmv.
59. Löwy Antal s n. — Frank Ignác végr. — rmv.
III. 73. Berger Erzsébet s t. — Repka József végr. — hna.
91. Löwenfeld Eduard — Szőllősi János végr. — hh.
117. Dr. Kemény Zsigmond — Vasilic Ádám végr. — rend.

Előadó: *Holics Gyula.*

V. 61. Nánásy Sándor — Sipos Mária házass. felb. — hh.
71. Borsos Juliana — Balog Sándor » » — hh.
72. Pap János — Kulcsár Sára » » — hh.
89. Gerber Dezső — Szép Anna » » — hh.
119. Fischer Jakab — Grosz Vilma » » — hh.
150. Sovány Juli — Sovány Róza öröks. — hh.
156. Gálics József s n. — Fortner Mihály s n. köz. msz. — hh.
158. Ifj. Kovács Dániel — Hajdu Jánosné köz. msz. — mv.
209. Ifj. Gölöncsér Istvánné — Horváth Ádám s t. köz. msz. — rmv.
III. 201. Kucsancsanin Tomó — Miskovic Ciró végr. — hh.
208. Bakai György — Bakai Juli » — mv.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Rökk Gyula.*

V. 94. Kaszun György — ifj. Kaszun György ing. birt. — hh.
151. Jakab Péter s n. — Budó József szerződ. érvényt. — rmv.
157. Kohn József — özv. Sauska Jenőné 960 frt. — hh.
159. özv. Fábián Ferencné — Baka Antal ing. tjog. — hh.

Előadó: *Graff Károly.*

III. 14. Fonk Péter és Szakadát község tjog. bek. — mv.
34. Benedek Dezső — Horváth Béláné vég. — rend.
40. Sásdi kir. jbiróság — Till János özv. jog. bek. — rend.
62. Lőrincz Ferenc s n. — Gölöncsér János végr. — rend.
134. Csempesz Kálmán — Molnár Juli » — hh.
144. Návai Éva — ör. Szekeres Sándor szolg. jog. törl. — r. hh., r. vu.
145. Szekeres Sándor — ör. Szekeres Sándor törl. — csat.
146. Bpesti keresk. tak. és hitelszövetk. s t. — Gróf Szapáry Iván s t. végr. — fo.
148. Kopa István — Kopa Sára tjog. bek. — mv.
154. Szabó József — Mathievics István s t. végr. — mv.
155. Kemény Lajos öröks. — Dt. Krasznay Miklós s t. végr. — mv.

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc.*

III. 3430. Gyenesei Erzsébet — Turós József s n. végr. — r. vu., r. hh.
3432. Kramecz Jákab — kk. Bakó Teréz s t. » — hh.
3440. Deutsch Ede s t. — Novák Mihály s t. » — fo.
3442. Muraközi tkptár — Soenda Róza s t. » — hh.
3451. Golgberger és Neustadtl cég — Schwarz Albert végr. - rend.
3482. Haberényi Katalin — Jakab Andor végr. — r. vu., r. mv.
3483. Özv. Vigyázó Rudolfné — Szeniczey Akos zárl. — rend.
3492. Paksvidéki takptár — Vajer Antal s t. végr. — hh.
54 Samu György s t. — Habetler István zárlat. — hh.

Büntető tanács.

Előadó: *Bocz Alajos.*

V. 172. Gyusicz György s t. k. t. sért. — vu.
177. Tantos Péter becs. sért. — vu.
178. Hartung József » » — vu.
179. Gáspás Györgyné becs. sért. — vu.
180. Gaszt Eduárd s t. » » — vu.
181. Mahoczki Béla » » — vu.
183. Rázsó Sándor k. t. sért. — vu.
184. Tóth Jánosné » — hh.
197. Pap Sándor » — hh.
198 Berényi Józsefné » — vu.
233. Fodor János becs. sért. — hh.
234. Thomka Endre » » — vu.
236. Tkalcsecz Iván k. t. sért. — hh.
III. 138. Ambrus Antal m. lak sért. — hh.
202. Kertész Ignác becs. sért. — rmv.
203. Tóth István s t. lopás. — hh.
205. Breszler Sándor » — hh.
206. Vajda Szabó János lopás. — hh.

Előadó: *Czíglányi Béla.*

V. 3978. Schanzenbacher József köz és m. okir. ham. — hh.
4009. Feldmann Márkusz megveszteg. — hh.
4013. Farkas Ferenc s t. választ. jog. ell. elköv. vétség. — fo.
4017. Szabó Anna sikk. — hh.
4029. Szekeres János s t. súly. t. sért. — hh.
4037. Guth Hermann csalárd buk. — hh.
III. 4093. Pintarics János s t. suly. t. sért. — rend.
4123. Varga Katalin s t. » — hh.
4135. Nagy János » — hh.

Előadó: *Angyal Pál.*

V. 4230. Fogta György becs. sért. — hh.
4233. Éva János m. lak sért. — rmv.
4. Majosics János hat. ell. erősz. — hh.
63. Vékási György s t. » — hh.
65. Nagy József » — hh.
III. 13. Mátyás Kovács János suly. t. sért. — hh.
31. Hekkel Jánosné rágalm. — hh.
36. Zsámbokréti Julianna rágalm. — rmv.
41. Bartos Péter » — mv.
43. Stolczer Vilmos s t. rágalm. és becs. sért. — hh.

Előadó: *Nábráczky Lajos.*

V. 4229. Szelinger József hamis vád. — hh.
85. Sebő Vilmos vétkes buk. — hh.
86. ifj. Pap Antal s t. m. okir. ham. — hh.
115. Szabó János több r. lopás. — hh.
131. Kresztics József halált ok. suly. t. sért. — mv.
160. Keszthelyi István s t. szánd. emb. ölés. — rmv.
185. Kaszás György csalás. — hh.
III. 134. Bock Antal sikk. — fo.
161. Vincze János s t. sikk. — hh.

Előadó: *Varga Nagy István.*

V. 4057. Kovács Ferenc halált ok. suly. t. sért. — rmv.
4131. Karácsony János s t. szánd. emb. ölés. — rmv.
240. özv. Sifter Györgyné s t. 2 r. gyilk. — hh.
III. 48. Szurcsik Márton suly. t. sért. — hh.
68. Bischof János s t. » — hh.
122. Moser Gyula sikk. — r. hh., r. ms.
201 Thuri Sándorné suly. t. sért. — hh.
204. Soós János közcs. ell. kih. — hh.

Elintézésre kitüzött ügyek.

Bejelentések 1900. évi febr. hó 5. s köv. napjaira

I. Polgári tanács.

Előadó: *Pilch Antal.*

V. 3261. Özv. Kohn Ignácné s t. — Kohn Gusztáv 1147 frt.
3448. Nyuli Anna s t. — Püspök Lajos s t. öröks.
III. 46. Hecht Izidor — Spur István tanudij.
53. Néh. Pap Katalin hagy. ügy.
214. Néh. rendesi Bárány Dénes hagy. ügy.

Előadó: *Töttössy Béla.*

V. 3215. Sebestyén Lajos — Fülöp Jenő 2679 frt 55 kr.
83. Sas Gizella — Pohászka Gyula házass. felb.
86. Nagy Magdolna — Lóki Gábor » »
257. Juhász Józsefné — Juhász József hoktá nyilv.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

V. 3213. Dr. Hajos Ferenc számad. ügye.
3312. Ifj. Globek József s t. — Weiberger Lipót 829 frt 52 kr.
3346. Farkas Ferenc — Farkas István öröks.
3371. Grün Ignác — Goldschmidt Miksa 750 frt.
3417. Zalai Jenő — Miklós Péter s t. 100 frt.
III. 57. Kolin Lina — Gyuró Pál s t. végr.
58. » » — » » 100 ftt
178. Berger s t. — Frankó János végr.
241. Schvarc Lázár — Saub Amália s t. 264 kor.
282. Székely Ármin — Boné Kálmán végr.
285. Moirel F. Ödön — Singer (Kéthelyi) L. végr.

Előadó: *Holics Gyula.*

V. 125. Nagy Éva — Bonyár János válóper.
127. Pilisi István — Véki Zsuzsa »
162. Rausch Margit — Nuszkern György válóper.
163. Fonyó István — Munkácsi Mária »
277. Komer Henrik — Prescher Erzsébet »
223. Lakatos József — Tóth István s t. ing. tjog.
224. Kovács Imre s t. — Kovács József s t. ing. birt.
226. Pirisi Márton s t. — Udvardi Éva s t. öröks.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Rökk Gyula.*

V. 179. Vas József — Schmidt Rozi s t. ing. tjog.
180. Taubner S. fia cég — Hadviger Adolf 650 frt.
210. Takács Lőrinc s n. — Szabó Márton s n. 768 frt 67 kr.
III. 176. Dr. Spányi Leó — Berger Sámuel végr.

Előadó: *Graff Károly.*

III. 44. Mecskei József — Varga Katalin tjog.
64. Ifj. Magyar József — Magyar István tjog.
96. Imre Ferenc s t. — M. földhitelintézet zjog törl.
98. Horváth József — Légrádi János tjog elő j.
109. Petrics Treszka s t. — Poles Vilma tjog bek.
110. Ungár Simon — Kocsis Erzse zjog. törl.
111. Poles Lajos — Poles Vilma zjog elő j.
112. Krausz Lipót s t — Szenicei Ákos s t. végr.
115. Csillag Mihály s n. — Győr-veszprém-dombovári vasut-társaság kisaját.
198. Bruck Márton s t. — Krausz Sándor zjog törl.
200. Mortey testvérek — Pollák Adolf végr.
213. Fráget József — Bödör József »

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc.*

III. 1. Darócy Zsigmond — Szenicey Géza letét.
15. Özv. Pichler Ferencné önk. árv.
35. Tamásffy Béla — Gölöncsér János végr.
167. Dr. Darányi Ferenc — Orbán József »
173. Ifj. Csorba Ede — Bürgund Albert »
174 » » » » »
175. Sós Frigyes s n. — Bozsek Pál »

Büntető tanács.

Előadó: *Bocz Alajos.*

V. 254. Jankó Imre s t. lopás.
255. Heiszer Henrik s t. becs. sért.
256. Szalai János k. t. sért.
314. Ritecz József »
315. Potyondi Józsefné k. t. sért.
316. Pirbusz Vendel becs. sért.
317. Zsigulics Márton k. t. sért.
318. Zadravecz István »
321. Mindszenti János »
328. ifj. Vas György s t. lopás.
III. 213. ifj. Kadányi Ferenc becs. sért. stb.
226. Königstein Mór testi épség ell. kih.
227. Stefán János lopás.
257. Kasonya János s t. lopás.
280. Negró Sándor testi épség ell. kih.
282. Sára János s t. lopás.
310. Vajda Jánosné »

Előadó: *Czíglányi Béla.*

V. 4055. Mancsek István s t. suly. t. sért.
4073. ifj. Belda Péter »
4106. Lengyel János s t. »
4125. Böhm Lajos csalás.
4142. Gomon József s. t. sért.
4183. Stell Györgyné gond. ok. s. t. sért.
4184. Dervatics László »
III. 7. Gatszarics Györgyné s t. s. t. sért.
10. Ruzsics Stipó s t. »
117. Sulák Pál »
118. Somogyi Sándor »
218. Szingler János »

Előadó: *Angyal Pál.*

V. 87. Kis János s t. stb.
88. Miháczi József hat. ell. erősz.
114. Árvai János s n. »
159. Farkas Anna s t. magzat elhajt.
III. 116. Molnár István s t. m. lak sért.
119. Kovács Ferencné rágalm.
120. Bertalan József s t. »
121. Bertalan József s t. »
123. Horvát Jánosné s t. rágalm. és becs. sért.
133. ifj. Bakó Sándor tjog ell. kih.
137. Ódri István ing. vagyon rong.

Előadó: *Nábráczky Lajos.*

V. 62. Halvax Géza csalás.
169. Kis Vendel s t. sikk.
186. Kőrösi Pál halált ok. suly. t. sért.
230. Vargics Vinkó szánd. emb. ölés.
251. Jámbor István kettős házass.

Előadó: *Varga Nagy István.*

V. 4141. ifj. Könczöl Mihály s t. hat. ell. erősz.
4165. Peterdi József lopás.
4167. Kátai Ferenc s t. rablás.
4185. Mezga Rókus m. okir. ham.
4188. Mándics Károly s. t. sért.
III. 217. Schäffler Konrád s t. s. t. sért.
231. Rofries Jakab s t. s. t. sért.
279. Kovács Antal József becs. sért. stb.

Laptulajdonos SZAUTTER GUSZTÁV — Felelős szerkesztő PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF kiadó.

Hirdetések.

Egy jókarban levő

Kalányi-féle vaskályha

jutányosan eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Uj vasuti állomási vendéglő.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a m. kir. államvasutak **pécsi állomásán** az ujonan épült

állomási vendéglőt

bérbevettem s azt **február hó 4-én (vasárnap)**

ünnepélyesen

megnyitom.

Eddigi működésemet sokkal jobban ismeri Pécs város n. é. közönsége, semhogy **sok évi működésem után** magamat nagyhangu igéretekkel kellene kegyeibe ajánlanom.

Főtörekvésem lesz, hogy mig egyrészről a n. é. **utazó közönségnek igényeit vendéglőmben minden tekintetben kielégitsem**, addig másrészről **Pécs város n. é. közönségének** kellemes és kedves **szórakozási és kiránduló** helyet nyujtsak vendéglőmben, hol **városom közönségének,** eddig volt jóakaró vendégeimnek a jövőben is minden tekintetben **kielégitő, pontos és jutányos kiszolgálással** fogok szolgálatukra állni.

Kérve számomra a **n. é. utazó közönség és Pécs város közönségének** szives pártfogását, vagyok

kiváló tisztelettel

Kulin Henrik,

a pécsi államvasuti vendéglő bérlője.

MEGHIVÓ.

A MÁRIA-KÉMÉNDI KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLET MINT SZÖVETKEZET

1900. évi február hó 18-án délután 2 órakor

AZ EGYLETI TEREMBEN M.-KÉMÉNDEN

Rendes közgyülését

tartandja,

melyre a t. cz. tagok tisztelettel meghivatnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság számadási jelentése.
2. A mérleg előterjesztése.
3. Öt tagu felülvizsgáló bizottság megválasztása.
4. Igazgatósági tagok választása az alapsz. 28. §-a szerint.
5. Felügyelő-bizottsági tagok választása az alapsz. 23. §-a szerint.
6. A közgyülési jegyzőkönyv hitelesitésére két tag kijelölése.
7. Inditványok.

Az igazgatóság.

Mérleg-kimutatás.

	Bevétel	Összeg frt	kr.		Kiadás	Összeg frt	kr.
I.	Részvények	10744	50	I.	Kölcsöntőke	24027	—
II.	Betétek	15451	82	II.	Visszafizetett betétek	3345	75
III.	Kamatok	1715	49	III.	Visszafizetett kamatok	155	16
IV.	Késedelmi kamatok	42	89	IV.	Leltár	621	13
V.	Visszafizetett tőkék	1154	75	V.	Egyleti kiadás	791	61
VI.	Fölvett betét	1500	—	VI.	Betét más egyletbe	3000	—
VII.	Irási dijak	112	85	VII.	Kölcsön után kifiz. kamatok	100	—
VIII.	Megszünt részvények	93	—	VIII.	Kifizetett részvények	117	—
IX.	Egyleti kölcsön	2000	—	IX.	Készpénz	657	65
	Összeg	32815	30		Összeg	32815	30

Nyereség- és veszteség-számla.

	Bevétel	Összeg frt	kr.		Kiadás	Összeg frt	kr.
III.	Kamatok	1460	33	VII.	Leltár	621	13
IV.	Késedelmi kamatok	42	89	V.	Egyleti kiadás	791	61
VII.	Irási dijak	112	85		Fel nem vett kamatok	112	69
VIII.	Megszünt részvények	93	—		Nyereség	621	50
	Hátralékos kamatok	437	86				
	Összeg	2146	93		Összeg	2146	93

M. Kéménd, 1899. deczember hó 31-én.

Tuna Konrád s. k. igazgató. — **Weil Márton** s. k. pénztárnok. — **id. Kerner Ádám** s. k. könyvelő.

Jelen mérleg és számadási kimutatás az egyleti könyvekkel összehasonlittatván, mindenben megegyezőnek találtatott.

M.-Kéménd, 1900. január hó 11-én.

Herr Sebestyén s. k. felügy. biz. elnök. — **Jokl János** s. k. fel. biz. tag. — **Müller Henrik** s. k. fel. biz. tag. — **ifj. Fauszt György** s. k. fel. biz. alelnök.

Friedländer Dezső s. k. fel. biz. tag. — **Maul Ferenc** s. k. fel. biz. tag.

Jegyzet. Ha az alapszabályok 20. §-a értelmében a tagok kellő számban meg nem jelennek, a közgyülés elnapoltatik és a reá következő 14-ik napon, azaz márczius hó 4-én fog megtartatni, a mikor a megjelent tagok számának tekintetbevétele nélkül határozatképes.

A „Pécsi Takarékpénztár“ részvénytársaság

1900. évi február hó 18-án délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében

ötvenötödik évi rendes közgyülését tartja.

A „Pécsi Takarékpénztár“

Mérleg-számlája

1899-dik évre.

VAGYON.

Főkönyvi lapsz.		Osztrák érték forint	kr.
258	**Pénzkészlet**, 1899 december 31-én . . .	93.771	05
264	**Jelzálog kölcsönök**, 9697 tétel	5,091.950	65
249	**Előlegek kézi zálogra**, 180 tétel	40.097	64
250	**Váltók**, 4495 darab	2,331.430	27
263	**Folyó számlán**, fedezet mellett	540.526	14
»	„ „ budapesti pénzintézeteknél .	269.436	—
261	**Értékpapirok**, 1899 decz. 31-iki árf. szerint	2,202.260	—
182	**Értékpapirok utáni függő kamatok** . . .	20.585	67
178	**Hátralékos kamatok**, jelzálog kölcsönök után	29.811	85
180	„ „ előlegek » »	508	55
181	„ **bérletek**, ingatlanok »	1073	98
241	**Ingatlanok**	474.589	60
255	**Butor és felszerelés**, 10% leirás után . .	9400	—
138	**Perköltség előleg**	700	—
		11,106.141	40

TEHER.

Főkönyvi lapsz.		Osztrák érték forint	kr.
238	**Részvény alaptőke**, 600 drb. részvény á 2000 korona bef.	600.000	—
224	**Tartaléktőke**	320,076	—
232	**Különleges tart. alap**, veszteségek fedezésére	28.146	89
141	„ „ „ értékpapirok árfolyam külömbözetére	123.623	16
225	**Nyugdijalap**	166.840	54
266	**Jeszenszky-alap.** egyleti tisztv. özvegyei részére	4.714	84
267	„ „ főreáliskolai ösztöndijakra .	1.490	91
220	**Pécsi vinczelléri skola-alap**, Pécsi tp. alapitv.	10.404	—
221	„ **szegényház** „ „ „ „	4.080	—
222	„ **Rudolfinum árvaház-alap** „ „ „	3.060	—
257	**Takarékbetétek**, 7191 könyvecskében . . .	9.611.071	21
226	**Fel nem vett részvény-osztalék**	180	—
253	**Átmeneti kamatok**, jelzálog kölcsönök után	47.130	91
246	„ „ előlegek „	195	36
260	„ „ váltók „	23.739	59
256	„ **bérjövedelem**, ingatlanok „	1061	85
231	„ **tőke-kamat-adó**	18.890	56
254	**Nyereség-egyenlegül**	141.435	58
		11.106.141	40

Nyereség- és veszteség-számla

1899. évre.

TARTOZIK.

Főkönyvi lapsz.			Osztrák érték forint	kr.
247	**Takarékbetétek utáni kamat számlának**		386.281	76
183	**Alapitványok** „ „ „		10.569	56
240	**Jövedelmi adó** . . . . . „		4.850	90
259	**Ingatlanok utáni adó** . . . „		3.543	27
231	**Tőke kamat adó** . . . . . „		38.628	17
245	**Nyugta bélyegilleték** . . . „		1.035	72
251	**Üzleti költségek és lakbér** „		8.961	74
203	**Elnöki tiszteletdij** . . . . „		1.200	—
244	**Tisztviselők és szolgák fizetései** „		18.280	—
185	**Kegydij** . . . . . „		496	80
239	**Jótékony czélokra**, a közgyülésen kivül . .		270	—
255	**Butor és felszerelésnél**, leirás		1.116	75
	Nyereség:			
254	**Áthozat 1898-ik évről**	13.470.10		
268	**Üzleti tiszta jövedelem 1899-ik évben**	127.965.48	141.435	58
			616.670	25

KÖVETEL.

Főkönyvi lapsz.		Osztrák érték forint	kr.
254	**Nyereség áthozat 1898-ik évről**	12.470	10
253	**Jelzálog kölcsönök utáni kamat számlától**	294.490	28
246	**Előlegek** „ „ „	2.597	39
260	**Váltók** „ „ „	134.247	37
262	**Értékpapirok** „ „ „	100.447	52
252	**Folyó számlák** „ „ „	44.075	33
265	**Késedelmi kamatok**	5.266	93
242	**Beirási dijak**	2.529	—
256	**Ingatlanok utáni jövedelem**	19.546	33
		616.670	25

Kammerer Ferencz s. k. igazg. elnök. **Lechner Antal** s. k. üzletvezető igazgató. **Gebhardt Ferencz** s. k. pénztáros. **Mayer Károly** s. k. számvizsgáló. **Eibach Emil** s. k. főkönyvelő.

Jelen mérleg-, nyereség- és veszteségszámla általunk megvizsgáltatott, a fő- és mellékkönyvekkel egybehasonlittatott és a kereskedelmi törvény 199. § ában foglalt szabályok szerint fölállitottnak találtatott.

Kelt Pécsett, 1900. január 24-én.

A felügyelő bizottság:

Leksza Károly s. k. felügyelő-bizottsági elnök. **Knapp József** s. k. **Pfeffer Antal** s. k. **Schiebinger Ferencz** s. k. **Dr. Egry Béla** s. k.

Nyomatott Taizs Józsefnél Pécsett, 1900.